

«زندگی نامه (آزاد)»

آموختنی ها

۱ آشنایی با یکی از مشاهیر معروف (دکتر حسابی)

۲ آشنایی با زندگی نامه

۳ مفهوم برخی حروف در بیان سال های میلادی، هجری قمری و ...

۴ استفاده مناسب از علامت نگارش (نقطه) در نوشته ها

۵ درک متن داستان با خواندن صحیح

جعبه ی کلمات

کلمات مترادف

پایه گذار: بنیانگذار

توسط: به وسیله ی

کلمات متضاد

اولین $\neq$ آخرین

کلمات هم خانواده

مرکز، مراکز، تئرز

حفظ، حافظ

اقدامات: کارها

اعتقاد: عقیده، رأی

جدید $\neq$ قدیمی

علوم، علوم
مدرسه، مدرسه، مدرسه

«زندگی‌نامه‌ی دکتر حسابی»

سید محمود حسابی در سال ۱۲۸۱ (ه. ش) از پدر و مادر تفرشی در تهران متولد شد. چهار ساله بود که با پدر و مادرش از ایران خارج شد.

در هفت سالگی به یک مدرسه‌ی فرانسوی در بیروت رفت. او هم‌زمان، توسط مادر فداکارش (خانم گوهرشاد حسابی)، تحت آموزش ادبیات فارسی و تعلیمات مذهبی قرار گرفت. دکتر حسابی قرآن کریم را حفظ کرده و به آن اعتقاد زیادی داشت. دیوان حافظ را از حفظ بود و با بوستان و گلستان

سعدی، شاهنامه‌ی فردوسی و مثنوی مولوی آشنایی کامل داشت. از مدرسه‌ی عالی برق پاریس در سال ۱۹۲۵ (م) فارغ‌التحصیل شد. همچنین در رشته‌ی شواهد دیپلم «نجات غریق» دریافت کرد. سپس به ایران بازگشت و دانش سرای عالی دانشکده‌های فنی و علوم دانشگاه تهران را تأسیس کرد. چون پایه‌گذار فیزیک و مهندسی نوین بود، «پدر علم فیزیک» نام گرفت.

دکتر حسابی در گسترش علوم جدید و پایه‌گذاری مراکز آموزشی، تحقیقاتی، علمی و ... اقدامات ارزشمندی کرده است.

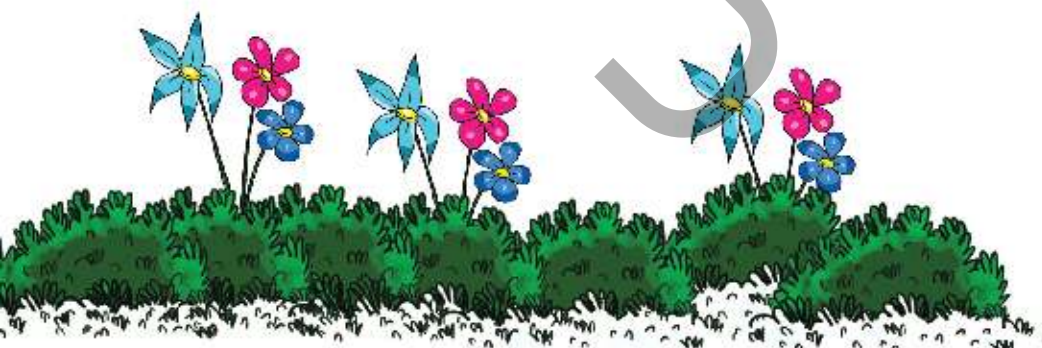
بعضی از کارهای مهم ایشان عبارت‌اند از:

پایه‌گذاری اولین مدارس عشایری کشور

ساخت اولین رادیو در کشور

ایجاد اولین ایستگاه هواشناسی کشور

راه‌اندازی اولین دستگاه رادیولوژی در ایران

زندگی‌نامه

★ به بیان اتفاقات زندگی یک نفر، از تولد تا مرگ، «زندگی‌نامه» می‌گویند.

کاربرد حروف

★ به عنوان نماد بعضی از عبارات زمانی (گاه‌شماری)

گاهی در فارسی، بعضی از کلمات را کوتاه می‌نویسیم.

مثال:

(۱۲۸۰ ه. ش) ← ۱۲۸۰ هجری شمسی

(۲۰۱۵ م) ← ۲۰۱۵ میلادی

اختصار	سال
ه. ش	هجری شمسی (سال خورشیدی) ۳۹۵۱
ه. ق	هجری قمری ۱۳۵۵
م	میلادی
پ. م	پیش از میلاد مسیح

تولد حضرت عیسی (ع)

قبل از تولد حضرت عیسی (ع)

ما می‌توانیم با کوتاه کردن برخی واژه‌ها از تکرار آن‌ها جلوگیری کنیم. بعضی از حروف و نشانه‌ها، بیانگر کلمات و عباراتی هستند که برای همه شناخته شده است. مثلاً برای بیان متر از (م) و متر مربع از (م م) استفاده می‌کنیم.

کاربرد سه نقطه (...)

★ گاهی در بین نوشته‌ها به چند نقطه (...) برمی‌خوریم. منظور از این نقطه‌ها این است که موارد نوشتنی زیادی وجود داشته است که نویسنده از نوشتن آن‌ها صرف‌نظر کرده است.

عینه (چیزهای دیگر)

مثال: محمد کتاب‌های فراوانی دارد. کتاب‌های علمی، داستانی، تحقیقی و ...

املا دان

برای افزایش دقت و توجه می‌توان ترکیب‌ها یا عبارت‌هایی را از متن پیدا کرد که با (-) یا (ی) به هم وصل شده‌اند. مثل: قرآن کریم، ادبیات فارسی، دانش‌سرای عالی.

الف: سه ترکیب با (-) یا (ی) از متن را که ارزش املائی دارند، بنویس.

مثنوی معنوی

مدرسه‌ی عالی

دانشگاه تهران

تعلیمات مذهبی

دانشگاه‌های فنی

شاهنامه‌ی فردوسی

ب: در سه سطر قسمتی از زندگی‌نامه‌ی یکی از مشاهیر ایرانی را بنویس سپس قسمت‌هایی را که در آن از ترکیب با (-) یا (ی) استفاده شده را مشخص کن.

حسین کل‌طالب، لیاة شناس، وادیب، مترجم و استاد دانشگاه، نوازنده، موسیقیدان، ...
عکاس و خبرنگار ایرانی در ایران در سال‌های ۱۲۷۶-۱۳۶۳ (در تهران) بود. ادب زبان‌های فرانسه
روسی، عربی و انگلیسی تسلط داشت. و از مشخصات فرهنگی ایران بود. سروده‌ی مشهور «ای ایران»
از کارهای معروف او است.

تمرین

۱ عبارات مناسب را به هم وصل کن. (یک گزینه اضافی است).

فیزیک و مهندسی نوین	دکتر حسابی
قرآن	پایه گذار
مدرسه‌ی عالی برق	حافظ
	فارغ التحصیل

۲ درستی ☒ و نادرستی ☒ جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستی، درست آن‌ها را بنویس.

الف: دکتر حسابی، در هشت سالگی تحصیلات ابتدایی را آغاز کرد. ☒

ب: دکتر حسابی، تعلیمات مذهبی را از مادرش آموخت. ☒

۲ با توجه به متن در جاهای خالی، کلمات مناسب بنویس.

الف: دکتر محمود حسابی در شهر تفیش به دنیا آمد.

ب: ایشان در رشته‌ی ورزشی شنا مهارت زیادی داشت.

۴ هم خانواده کلمات زیر را از متن پیدا کن و بنویس.

محفوظ ← حافظ ← مؤسس ← تأسیس

۵ با توجه به زندگی نامه ی دکتر حسینی، توضیح کوتاهی برای هر عبارت بنویس.

دکتر حسینی: پدر علم فیزیک ایران
مؤسس: دانشکده فنی در دانشگاه تهران
پدر علم: فیزیک
پایه گذار اولین مدارس: عشایری

۶ دو مورد از مهم ترین اقدامات دکتر حسینی را بنویس.

ساخت اولین رادیو
احداث اولین ایستگاه هواشناسی

۷ زندگی نامه به چه معناست؟

بر زندگی، بافت، شرح احوال، زمان زندگی، اقدامات و دستاوردهای افراد
نوشته می شود.

۸ درباره ی وضعیت تحصیل دانش آموزان در دوره ی دکتر حسینی تحقیق کن و گزارشی در دو بند بنویس و به کلاس بیاور و برای دوستانت بخوان.

۹ با توجه به سؤالات داده شده، گزینه صحیح را مشخص کن.

الف: در جای خالی عبارت زیر، از کدام علامت باید استفاده کنیم؟

«بچه ها برای تولد مریم کتاب، عروسک، مداد رنگی و ☐ آورده بودند»
(۱) ... (۲) ! (۳) : (۴)

ب: وقتی می نویسیم ۱۳۲۷ (هـ. ق) یعنی:

(۱) ۱۳۲۷ هجری شمسی (۲) ۱۳۲۷ میلادی (۳) ۱۳۲۷ هجری قمری (۴) ۱۳۲۷ هجری میلادی

یک فروشنده در دکان خود یک طوطی سبز و زیبا داشت. طوطی، مثل آدم‌ها حرف می‌زد و زبان آن‌ها را بلد بود. طوطی نگهبان فروشگاه بود و با مشتری‌ها شوخی می‌کرد و آن‌ها را می‌خنداند و بازار فروشنده را گرم می‌کرد. یک روز از طرف فروشگاه به طرف دیگر پرید. بالش به شیشه روغن خورد. شیشه افتاد ولی نشکست و روغن‌ها ریخت. وقتی فروشنده آمد دید که روغن‌ها ریخته و دکان چرب و کثیف شده است. فهمید که کار طوطی، است. چوب برداشت و بر سر طوطی زد. سر طوطی زخمی شد و موهایش ریخت و کچل شد. سرش طاس طاس شد. طوطی دیگر سخن نمی‌گفت و شیرین سخنی نمی‌کرد. فروشنده و مشتری‌هایش ناراحت بودند. مرد فروشنده از کار خود پشیمان بود و می‌گفت: کاش دستم می‌شکست تا طوطی را نمی‌زدم. او دعا می‌کرد تا طوطی دوباره سخن بگوید و بازار او را گرم کند.

روزی فروشنده‌ی غمگین کنار دکان نشسته بود. یک مرد کچل طاس از خیابان می‌گذشت. سرش صاف صاف بود. مثل پشت کاسه‌ی مسی.

ناگهان طوطی گفت: ای مرد کچل، چرا شیشوی روغن را شکستی و کچل شدی؟ تو با این کار به انجمن کچل‌ها آمدی و عضو انجمن ما شدی! نباید روغن‌ها را می‌ریختی. مردم از مقایسه‌ی طوطی خندیدند.

«مثنوی مولوی - دختر اول»

الف: منظور از «بازار فروشنده را گرم می‌کرد، چیست؟

باعث رونق در کسب و کار فروشنده شده بود.

ب: آیا دعای مرد فروشنده مستجاب شد؟ چگونه؟

بله، مرد کجلی از جلوی فروشگاه رد شد و طوطی بادیان او شکفت زده شد.

پ: طوطی چه فرقی با دیگر پرندگان دارد؟

مثل آدم‌ها حرف می‌زند. با مردم شوخی می‌کرد.

ت: پیام داستان را بنویس.

مراقب رفتار و کارهای خود باشیم، چرا که ممکن است خود یا دیگران را به دردسر بیندازیم.

خودارزیابی

خیلی خوب خوب قابل قبول نیاز به تلاش

☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

با یکی از مشاهیر ایرانی (دکتر حسابی) آشنا شدم.

کاربرد برخی حروف برای بیان سال‌های میلادی و هجری قمری را می‌دانم.

کاربرد علامت نگارشی سه نقطه را آموختم.

می‌توانم زندگی نامه‌ی مشاهیر ایرانی را در چند بند بنویسم.

کاربرد ترکیب با (ـ) و (ی) را فراگرفتم.

